

Ààýí -^a èàèé àèì àèéí òyâèyè ì yáyüèèéí òí òòàèéí ààéääè, òóèààì àñàí àñóóàèóóà

Ì .Çóèèàòèèù /Ì ÒÈÑ, Í ØÓÑ-èéí Ñyòâççè ççéí òýí òèì èéí yðòèyâ-/

Ààýí -^a èàèé àèì ààò èðâyàèèá àè-èà çñyâò ñòðààò çí ðèèáí ì ð 1941 ìí ù 11 àçâyüð ñàðä àí ò èàçàò òyâèyèèéí òàñàà ààéàóóèààñàí ì ù èàçàò òyè àyüð ñí ì éí òyâèyè ààðààòàà ÷òòàè ì òè ò ççççèæyü. Òyâèyè òàñàèéá Òèàáí àààòàð òí òí ì ñ Í àñàí áóyí àyâ- ì yðâyæèèòyí òyâèyèèéí òí ì í à òòòòòòòì æèèá àà- èðæ ààéàóóèàí, àèì àèéí àí òí ù òí àòì ì è òyâèyè áí èí ò "à ðèáí ààò" áóòò "Àyâøèè" ñí ì éí ù à 130 òóàèàð òyâèyí ààðààæyü. Òyâèyè òàñàèéí ààðàà áóòòà ðàààèòì ðààð Ø.Áí èààð òí ì èéí àáí ì, ñí ì éí ù òyí àèòùí ðàààèòì ðààð àèì àèéí ì àì ùí òí ðí ì ù ñòðòàè òóóóèàùí òyèòñèéí yðòèyâ- Ì.Òààñ àààòàð òàðèòòòàà ààéá. 1942 ìí ì ñ "àèòòè" ("Òóóóèàà-") àyâòyð, òóóóèàùí òóóàñ òyâèyâ àí èæyü.

1947 ìí à Òèàáí àààòàð òí òí à Òèñùí òyâèyè çèèàayðèéí àyðayâ èàçàò òyè àyüð ì ì ñí ì éí òyâèyè òyâèyèèéí òàñàà ààéàóóèààààæ ààéñàí áóòòà 1956 ìí à òçççèèá Ààýí -^a èàèé àèì ààò øèèæççèyí, àèì àèéí òyâèyè çèèàayð áí èáí ì òðàòàæyü. Àèì àèéí "à ðèáí ààò" ñí ì éí ù à 1957 ìí ì ñ "Æàñà òí èð" ("Øèí y àì ù àðàè") ì yðòyè áí èáí ì òð-èèæ, ì éí ì òóàèàð òyâèyí òçâyüæ yðyèæyü. "Æàí à òí èð" ñí ì éí ù 80-ààà ì ì çää ì ì í áí è òyè àyüð ààðààà òàñðàèòòàè òyâèyâäyæ ààéñàí ì ù òóòàéí çää ì éí ì ì èèòèéí àì òààðèùà èòyüyí òàòàæ ààéèàà. Òòñ ñí ì éí ì éí ì æèèèéí òóðð àèì àèéí àðà òçççèè è òðàòí òð çàòèàèáí òí òààà ì yáyüèèèéí áí è òyðyâñyè áí èæ ààéá. Ñí ì éí ù ì yðèèá 2002 ìí ì ñ "Æàñà ðéòèð" ("Øèí y yðèí") áí èáí ì òð-èèí ààðàààà àí èæyü.

Èàçàò òçççèè è òðòèò òyè àyüð ààðñàí àí òí ù òyâèyè áí èí ò "à ðèáí ààò" ñí ì éí ù òóòàéí çää ì ì í áí èùí òð çàñàèéí áí àèí áí, øèèàayðèèá èàçàòùí àðà òçççççççè è òçðâyð, ñòðòàè-èàò, àðà èðâyàèèá ñí òèòòèáí àyâyðççççèyð, àè-èà çñyâ òí øèæ àè-èæ ñòðàò, yð òyèyüðyü òðòè àçðèéí ì yáyüèyè àààò, ì ì í áí è ì ðí á àì ù ààðààà èàçàò çí àyñòí èè òðèàà, òóàà çí òèì èùà òòàæççèyð çèèò àñàð èò ççðyâ àçèòyòayæ èðñyí àèèyü. "à ðèáí ààò" ñí ì éí ù àyðayâ 1944 ìí à èàçàò çí òèì è-àùí àóáòèèáí àí ò ààéàóóèààààæ, 1956 ìí à çí òèì è-àùí àçòyüèèèá òyâèyâ "Æàñà òàèàí" ("Í àòèà") ì yðòyè òóàà çí òèì è, òðáí ñàéòí ù ñyòâççèòyè áí èñí ì ì ççççèè òí à æèøyü òí. 1968 ìí ì ñ àèì àèéí çí òèì è-àùí àèá ààñàí ñàèààð ààéàóóèààààæ, àyüðò ñyòâççèyü "Øóàùèà" ("Òóyà") ì yðòyè ààðàààà àí èæyü.

1965 ìí à Áí Ñ×Ó-ùí òòñèàì æòàèààð Ààýí -^a èàèé àèì àèéí ðààèí ñòáí ò ààéàóóèààààæ, òí òòàò òçðòyè òàñðàèòàçè çèè àæèèèàààà yáóóèæ ààéí à. Ýí y áí è 44 æèè òàñðàèòàçè çèè àæèèèàààà yáóóèæ áóé òòñ àèì àà ààòü òí ðùí àáí ò ì yáyüèèèéí òyðyâñyè

á°á°á àèì àèéí ò¿í àì Ùí èòýí ò òýñýá í ù ò¿èýýí àá÷, òí àòì í è ñí í ñáí áí í ðí í í í òèí àòí é þì .

1990-ýýá í í ù °òð÷è°í áàéáóóèàèòúí ýáòáá òýáèýò ¿éèááýð óóáúá øèèæææ, ò¿¿í èé áàéøèí áàðèèáúá °òð çí ðèóèàèòáàð àøèáèáð áí èñí í í ù àèì àèéí òýáèýè ì ýáýýèèèéí ñàéáàðúí ò°áæèè çí ññí í àè áàéáàèá í ðí òí á í °è°èñ°í . Áí èí í òí í í á á¿ð 1-2 óááà òí àòì í è áàðááá áàéñáí "Æáí à òí èð" ñí í èí àèááá í í í á áàð÷, ñáí ò¿¿ ýáèéí çàñáèéí òýì ðáèá °òðñ°í "Øóáúèà" ñýòá¿¿ è á¿ðì òñ°í òáàèááá áàðññáí .

°í °òáðèéí áàéáèáàð òóñ àèì áàð Í Í °ðò-èéí Ááýí -° èáèé àèì áá áàòú ñàéáàð áí èí ò ° èáèéí ðáàèí, 2006 í í á áàéáóóèááñáí óóáèéí òáéááèç UL TV, àèì àèéí ò°áá Ýèðáí FM 102.5, FM 104.5 áí èí í Áýè¿¿ í, Öýí áýè çýðýá ñóì áí á í èèð 5 áí àèí í áí èáèí í ù ðáàèí ñòáí ò, ì °í àèì àèéí òí ðúí ááí ò òí àòì í è òýáèýè áí èí ò "Æáí à áàóèð" ñí í èí ¿éè àæèèèáááá ýáóóèæ áàéí à. Áááí à òáèáñ í ù òáðáòáá òí í í ù óóáúá áí èí ì æèéí ì ýò áí èí á÷ í ýáòð¿¿ èáèéí òáì ðáò ò¿ðýý, òí í òýì æýý, ì ýáýýèèèéí ááàòáàì æ, ì áàððèàèèáá ááàç, ì ýðáýæèèéí áí èí ññí í ò¿÷ í èé óóáúá òóéèúí òáì áàèðá¿é þì .

2007 í í á Í Í °ðò-èéí òáðúýá áí èñí í ° èáèéí ðáàèí °á°ð á¿ð 21-22 òáàèéí òí í ðí í á áðá°° ááí ò òáàèéí í ýáòð¿¿ èýá ýáóóèááá á°á°á 1965 í í í í ñ òí éø òáðí èèèéí øéí ý÷èýè òèéááýýá¿é ò÷ðáñ òí í í á ò°ð°òð°í æ í ù èòýýóýí òóó÷èðñáí . Ýí ý í ù í ýáòð¿¿ èáèéí ÷áí áðò ñ°ð°á í °è°ò ¿ç¿¿ èæ, àèñèááñáí ñóì, áááóóááá èðáýáèéí ðáàèí ñí í ñí ò áí èí ì æèéá òýçááàðèèæ áàéáááá òóñ ðáàèí àèéí áæèèòí óóá áí èí í ðáàèí ñí í ñí á÷èá áàéí áá ø¿¿ ì æèýí ýðúááá áàéí à. Í °á°ò òáèáàð áí èí ññí í ò¿÷ í èé ì ýðáýæèè, ÷ááááðáñ øàèðááàèæ í ýáòð¿¿ èáèéí ñýáàèéí ò¿ðýý ýáóóó, àè÷èýáèéí ò°ð°è ç¿éè òí ì ñ, í èéáýì -ýáèéí çàñáá, ñí ¿ è áí èí áñðí è, òðèáá ñí í ðòúí òóéáàì áñáí áñóóáèóóáúá ò°í áñ°í áñóóááè áýáø¿¿ èñýí, ø¿¿ ì æèýèð í ýáòð¿¿ èá¿¿ ä òóéèúí òí áí ð áàð÷ áàéí à. Çað ñóðòáè÷èèááá, í ð÷-óóèáúí áí èí í òí á æèáèéí øéí æòýé ç¿éè¿¿ ä áí èèí ñí í òýáýýðýý áàéí à.

Áèì àèéí ò°áá ¿éè áæèèèáááá ýáóóèæ áàéááá ááí ò òáéááèçèéí 7 òí í í áò 2 óááá 2 òááááð ááàðáèòðáè °á÷ áàéááá í ýáòð¿¿ èýá í ù èáááèèéí øóáàì áàð ç°áð°í àèì àèéí ò°áá òàòáááááá ò÷ðáñ ò¿ðòýýì æ ì óóáè, ò°á°ò ñóì, ááàèéí èðáýá ò¿èýýæ ááàð áí èí ì æá¿é þì . Ì °í 2-3 ò¿í áæèèèáááá ò÷ðáñ ÷áí áðòáè ñáéí í ýáòð¿¿ èýá áýèðáýò, í ýáòð¿¿ èáèéí òáàèéá í ýì ýò áí èí ì æ ÷ òí ì ñ áýáýá í ù í èéáí ì æòí é.

"Æáí à áàóèð" ñí í èí Öýáèýè ì ýáýýèèèéí ÷°è°òð áàéáèúí òóðáè òóóèèéí áááóó àèì àèéí ò°ð, çàòèðáááí ù áàéáóóèèááúí ì ýáèýññ áàð÷ àèá áááæ ¿éè áæèèèáááá ýáóóèáò í ðí èáèí áí òèéñýí áí èí á÷ ñáí ò¿¿ ýáèéí çàñáèéí áýðòøýýèýñ áí èæ, 2005 í í á àèì àèéí ðáàèí òí é í ýááñýí þì . °í °òá°ð ýí ý ñí í èí úá àèì àèéí ðáàèí àèéí ñýòá¿¿ è÷èá ¿í áñýí áæèúí òáá òáæóóááàð òááñáðáá ì áýááàð áàðááæ áàéááá á°á°á èòýí ò òí òèí èáí èá 7 òí í í á

òàèääèçèéí ýðéí èéá àðääà ìððèæ, òàðèì ñýðäççè ççéí, èðäýí èé ñýðäççè ççéí ýðéí ä ð°è
òààèää óääæ ààéí à. Õýäýè í èéàì èéí áàýèàèéá áçðýýæ, òíð ñóóðéí ààçðÙí ñàý ààðóé
èðäýàèéá òýæýýæ áóé ð°á°í èé àðä èðäýä, ýèáí áóýà òí òí ñ àèñèääñáí ì àè÷èí,
òàðèèèèáí ÷èä ì ýäýýèèèéí òýðýñýèäçé ñóóæ áí èí òäçé äýäýä í ù í èéáí ì æòí é. Ýí ý àñóóäèÙä
òí äò áàéääèàð ðèéäýò ýóí èé àèòàì áí èáí í èàçàð òýè äýðð ì ðí í àäýàð òí àòì í è í ýàððççèýä
ýàóóèàð èàçàð òýéí èé ðààèí, òàèääèçèéí òí ì ì òí ðí ðáàèèèèéá Óèàáí áààòàð òí òí á
áàéáóóèàð í ù òàä çáý í èñí í ÷óðàè àæèè áí èí ò í ù ààì æèääçé. Òèèì ó÷ðàñ ì èí èé áèä
ÐÍÁÑÈÍ -èéí ð°ñèèéí òçðýýí ä èéí àæèè çí òèí í áàéáóóèàðàð àæèèèàæ áóé "Áèí á
Èí òàðí ýóí é" ÒÒÁ-Ùí ñáí àà÷èèäÙä äýì æèæ áàéääà á°á°ä ççí ä ì áí àé ð°ð çàñàèéí ççäýñ
òóñ äýì æéýä ççççéí ý äýäýðò ýðäýèçýðäçé áàéí à.

**" Ì äýñóí èé ð°í ðèéí ýò òýèýððýý ì ýäýýèýè àääò,
çéèääýðèýò, ñí èèèòí ò ýððèéá òáí áàð í ù"
ç°áè°èä°ò óóèçàèò**

**2009-9-30
Èí í òèí áí òàè çí ÷èä áóóääè**